

Natuurwandelroute nationaal park DWINGELDERVELD “LHEEBROEK-LHEEBROEKERZAND”

Nodig: stevig schoeisel met profielzool, kijker, appeltje/reep chocola, waterdichte zitlap

Duur: 2 uren gaans als u doorstapt, maar 3 uur als u onderweg wat bekijkt of ergens gaat zitten

1. **Start te Lheebroek.** Parkeren om deze route te lopen is toegestaan op parkeerterrein van '**camping de Meistershof**'. Rechtsom klinkerweg op in oostelijke richting (oranje paaltjes volgen). Vóór de knik in de weg, schuin rechtsaf zandweg (soms modderweg) in.
2. Rechts ziet u de glooiende Lheebroeker es, vanouds het gezamenlijke bouwland van de boeren te Lheebroek. Aan de verbouwde boerderijen is te zien, dat landbouw niet meer het hoofdmiddel van bestaan is. Achter de es ligt de eikenlaan van de weg Lhee-Lheebroek.
3. Weg voert het bos in, wat een wereld aan vogelgeluiden oplevert. In voorjaar zat hier nog laat een troep kramsvogels. Vinken hoort en ziet u zeker. Op splitsing naar rechts 'meebuigen'.
4. Op kruising van weg en pad, rechtsaf het pad inslaan - om een kromhangende Juniperus heen. Oranje paaltjes volgen door gevarieerd bos. Struikhei en wat kraaihei langs het pad wijzen op oorspronkelijke toestand van dit gebied. Er verschijnen (begroeide) duintjes. .
5. Op splitsing het meestbelopen pad links aanhouden. Bij bordje 'Opengesteld' ligt een greppel, ooit als grensaanduiding van eigendom uitgespit. Oranje paaltjes volgen door bos, dat nu van karakter verandert. Het is hogeropgaand bos, met sparren van eerdere aanplant. Je merkt 't aan de vogels; er zitten hier goudhaantjes en zwartkopmezen.
6. Op open vlakte voor een stuifwal, plakkaten struikheide en kraaiheide. Bij sommige jeneverbesstruiken staan eikvarentjes en vliegen staartmezen. Soms ook een winterkoninkje.
7. Op splitsing van paden bij hellinkje linkerpad (met oranje paaltjes) nemen. Rechts ontwaart u akkerland. Op de grens van bos en bouwland schroeft een buizerd. Laatste stukje rechtsaf, naar zandweg op grens van bos en akkers. Daar linksaf; oranje paaltjesroute verlaten.
8. Vanaf zandweg uitzicht over bouwland en asfaltweg verderop. Het draagt de naam 'Schietveld', dat niets met geweren of schutterij te maken heeft. Vroeger groeide hier spul, waar het vee van aan de schijterij raakte. Vandaar deze veldnaam en (latere) straatnaam.
9. Waar zandweg linksaf gaat, grasweg/karrespoor rechtdoor volgen. Bremstruiken links verbergen een voormalig zandgat, waar de boeren voor eigen gebruik geel zand haalden.
10. Karrespoor volgen, bosje in en direct smal padje rechtsaf in. Het voert op grens akker en bos linksom een loofbos heen. Hier staan eiken met nogal wat spechtenbomen. Kans om 'lachende' en roffelende spechten te zien. Dit perceel was heide, tot het in 1917 gediëpplougd werd. In 1919 werd het beplant met grove den, eik en fijnspar. Ruim dertig jaar later bleek de fijnsparaanplant mislukt te zijn, o.a. door 'windval' aan de rand en andere sterfte.
11. Zandweg met verhard fietspad oversteken, weg in tussen bosvakken 75 en 76. Klassieke sparrenplantages, daterend uit begin jaren zestig. We volgen nu de rode paaltjesroute.
12. Eerste weg linksaf (rode paaltjes volgen). Mierenhopen in de berm. Bij de bocht ligt rechts een ven met de naam 'Poort 2'. Vroeger was hier in de heide- en veenwoestenis maar één begaanbare doorgang, 'de Poort'. Twee vennetjes hebben die naam overgedragen gekregen. Ze ontlenen extra charme aan de bloei van het kleine geelbloeiende lelieachtig plantje 'beenbreek'.
13. Bospad komt uit op zevensprong. Rechtsaf; bosvak 77 blijft ter rechterzijde, vak 86 links. Rode paaltjesroute inruilen voor de gele paaltjesroute. Linksaf na grenssteen bosvak 86. Bij tweede eik op de hoek paadje in (let op geel paaltje), dat iets omhoog gaat. Het paadjes slingert door een afwisselend geheel van diverse soorten bos; gevarieerde vogelbevolking. Hier ook krabsporen van reeën.
14. Op viersprong rechtsaf, gele paaltjes volgen. Vak 88, waarin duinen met jeneverbes en kraaiheide, blijft links liggen We naderen het Lheebroekerzand.

15. Op volgende kruising (met bankje) linksaf, gele paaltjes volgen. Hier zijn open vlaktes in 't zicht. Deels betreft het opengemaakte doorgangen, die als 'liefdespaden' voor vlinders wereldberoemd werden. Diverse Tv-ploegen uit binnen- en buitenland kwamen er op af!
16. Buizerds, kraaien, vinken en Vlaamse gaaien concurreren met 't van hier af hoorbare geluid van autoweg A28. Gele paaltjes volgen met jeneverbesstruweel ter linkerzijde. U loopt tegen de weidse vlakte aan van heide en veentjes, zoals het Karrenveen, Adderveentje en Reigersplas. Langs het raster route volgen, maar bij de eerste doorgang linksaf zandweg in 't open veld op. U verlaat nu de gele en witte paaltjesroute. Veldleeuwrik bezingt u van boven.
17. Het veld is flink geplagd ter verbetering van de vegetatie Eenden kwaken in veentje verderop, een nieuw geluid. De eenzame eiken dienen kraaien als uitkijkpost.
18. Aan de overkant van het heideveld op de viersprong rechtdoor, met rechts pitrusweiland, links beuken, Amerikaanse eiken en acacia. Het bosperceel was in 1930 een 'hoog heideveld'. dat na ploegen en bemesten met eikels bezaaid werd. In 1932 is er beuk en spar bijgeplant. Voor de bodemverbetering is de jonge aanplant nog 'doorgezaaid' met blauwe lupinen.
19. In het beukenbos grazen vinken en duiven op nootjes. Pad komt uit op dwarsweg. Linksaf om vak 94 heen. Gele paaltjesroute oppikken, die het bos weer induikt U treft daar omgevallen bomen, die weelderig met minstens drie, vier soorten mos begroeid zijn.
20. Duintje over, met trapje er weer af. Slingerpaadje gaat door gebied van spechten. Gele route blijven volgen (let op paaltjes bij afslaan), door allerlei begroeiing en ondergroei. Links neemt het aandeel jeneverbesstruiken weer toe, 't kenmerk van het Lheebroekerzand. Af en toe glimmende groene blaadjes van de vossebes. Een begrazingsraster wordt gevoed met zonne-energie..
21. Het rulle zandpad bevat leuke steentjes: graniet, kwarts, vuursteen - soms windkanTERS. Hier staat de 'Bank van Cees', ter herinnering aan de eerste voorzitter van het nationale park Cees van Dijk.
22. Op driesprong rechtsaf, gele paaltjesroute verlaten. Grenssteen vak 91 aan rechterhand houden. We naderen de zandweg met verhard fietspad, die we oversteken. U ziet weer akkers liggen. Oversteken richting dakjes en gebouwtjes en meestbereden bosweg daarheen volgen
23. Het groepsgebouw in 't bos heet 'De Marke'. Rechts op een zwerfkei zit een gedenkplaat met een citaat uit Lucas 10 'Ter herinnering aan de opvang in tenten van dakloze asielzoekers van 2 september - 4 november 1997'. Wegje over het kampterrein vervolgen en rechts op splitsing het bos in. Hier wijzen graafgaten in de duinen ook weer op lokale zandwinning.
24. Op kruising van paden rechtdoor en u bent weer op het beginstuk, met de oranje paaltjes. U loopt nu weer terug naar Lheebroek.

(verkend en gelopen op 16 maart 2001 Jan & Annelies Tuttel)